

Scenariusz dodatkowych zajęć z zajęć wyrównawczych przeprowadzonych 26.03.2019r. w ramach projektu „Szkola w działaniu”

Nauczyciel: Grażyna Herman

1.Temat: Pierwsze podróże geograficzne.

2.Czas realizacji: 90 minut.

3.Zakres: lądy i oceany na Ziemi, rozmieszczenie lądów i oceanów.
Pierwsze wyprawy geograficzne.

4.Cel ogólny: wyjaśnienie przyczyn i następstw pierwszych wypraw geograficznych.

5.Cele szczegółowe:

a)wiadomości

- uczeń zna: nazwiska największych podróżników biorących udział w odkryciach geograficznych, nazwy kontynentów i oceanów.

- uczeń wyjaśnia: przyczyny odkryć geograficznych, znaczenie wypraw geograficznych.

b) umiejętności

- uczeń potrafi: wskazać na mapie akweny morskie na trasach pierwszych wypraw geograficznych, wskazać na mapie wielkie formy ukształtowania powierzchni Ziemi i akweny morskie na trasie wyprawy geograficznej Marco Polo, opisać na podstawie mapy szlaki wypraw Krzysztofa Kolumba i Ferdynanda Magellana, wskazać na globusie lub mapie kontynenty i oceany, określić położenie

kontynentów i oceanów względem równika i południka zerowego na globusie lub mapie świata.

- uczeń potrafi: porównać odkrycia geograficzne w epoce wielkich odkryć geograficznych z osiągnięciami odkrywców w okresie od XVII do XIX w., scharakteryzować podróże i odkrycia geograficzne w XX w.

c) postawy: uczeń rozpoznaje swoje predyspozycje i talenty oraz rozwija pasje i zainteresowania geograficzne, zgodnie współpracuje w grupie.

6. Formy pracy: praca w grupie równym frontem.

7. Metody pracy: rozmowa kierowana, burza mózgów, ranking trójkątny.

8. Środki dydaktyczne: atlasy geograficzne, ścienna mapa fizyczna świata, karty pracy, zadania dla grup (załączniki), komputer z dostępem do internetu.

9. Przebieg zajęć

a) faza wprowadzająca

1. Nauczyciel wykonuje czynności organizacyjne.

2. Nauczyciel wprowadza uczniów w temat lekcji. Prowadzi rozmowę kierowaną na temat rozmieszczenia lądów i oceanów na kuli ziemskiej i wskazuje je na mapie. Zwraca uczniom uwagę na fakt, że Europejczycy najwcześniej i najlepiej poznali obszary wokół Morza Śródziemnego.

3. Nauczyciel kieruje do uczniów pytanie: Jak myślicie, dlaczego obszary leżące wokół Morza Śródziemnego były najlepiej poznane? Zapisuje na tablicy pomysły uczniów.

b) faza realizacyjna:

1. Nauczyciel dzieli klasę na 4 grupy. Każda grupa to członkowie jednej z wypraw odkrywczych.
  2. Nauczyciel rozdaje uczniom karty pracy oraz przydziela zadania (załączniki).
  3. Uczniowie ustalają najważniejsze przyczyny wielkich odkryć geograficznych (zadanie 1 w karcie pracy).
  4. Nauczyciel zapisuje na tablicy w postaci schematu najważniejsze przyczyny dla każdej grupy osobno (może się zdarzyć, że najważniejsza przyczyna w każdej grupie jest inna - dobry temat do dyskusji).
  5. Uczniowie w każdej grupie wykonują przydzielone zadania.
  6. Poszczególne grupy prezentują wyniki swojej pracy, korzystając przy tym ze ściennej mapy świata. Podczas prezentacji pozostali uczniowie wykonują zadanie 2 z karty pracy.
  7. Po zakończeniu prezentacji uczniowie swobodnie wypowiadają się na temat pierwszych wypraw geograficznych.
  8. Następnie uczniowie wspólnie z nauczycielem ustalają najważniejsze następstwa wielkich odkryć geograficznych (zadanie 3 z karty pracy).
  9. Każda grupa korzystając z dodatkowych źródeł informacji uzupełnia tabelę z zadania 4, a następnie wymienia swoje wiadomości z pozostałymi grupami.
- c) faza podsumowująca:
1. Nauczyciel kieruje do uczniów pytania:
    - Jak myślicie, jakie były konsekwencje odkryć geograficznych?
    - Co się zmieniło po odkryciu Ameryki i opłynięciu Ziemi dookoła?
  2. Nauczyciel dokonuje oceny pracy grup i ich zaangażowanie.

ZAŁĄCZNIK. ZADANIA DLA GRUPY.

Grupa 1. WIKINGOWIE

Jesteście wikingami- członkami odkrywczej wyprawy. Na podstawie wiadomości z Internetu odpowiedzcie na pytania.

- 1.Jaki cel miała wasza wyprawa?
- 2.W którym kierunku płynęliście?
- 3.Jakie morza i oceany przepłynęliście podczas wyprawy?
- 4.Czy osiągnęliście swój cel?
- 5.Czy potwierdzacie wybraną przez was w zadaniu 1 najważniejszą przyczynę wypraw geograficznych?

Grupa 2. MARCO POLO

Jesteście towarzyszami wyprawy Marca Polo. Na podstawie wiadomości z Internetu odpowiedzcie na pytania.

- 1.Jaki cel miała wasza wyprawa?
- 2.W którym kierunku się udaliście?
- 3.Jakie morza, oceany i krainy geograficzne przebyliście podczas swojej wyprawy?
- 4.Czy osiągnęliście swój cel?
- 5.Czy potwierdzacie wybraną przez was w zadaniu 1 najważniejszą przyczynę wypraw geograficznych?

Grupa 3. KRZYSZTOF KOLUMB

Jesteście członkami wyprawy pod dowództwem Krzysztofa Kolumba. Na podstawie wiadomości z Internetu odpowiedzcie na pytania.

1. Jaki cel miała wasza wyprawa?
2. W którym kierunku wyruszyliście?
3. Jakie morza i oceany przepłynęliście i gdzie wylądowaliście?
4. Czy osiągnęliście cel?
5. Czy potwierdzacie wybraną przez was w zadaniu 1 najważniejszą przyczynę wypraw geograficznych?

Grupa 4. FERDYNAND MAGELLAN

Jesteście członkami wyprawy pod dowództwem Ferdynanda Magellana. Na podstawie wiadomości z Internetu odpowiedzcie na pytania.

1. Jaki cel miała wasza wyprawa?
2. W którym kierunku wyruszyliście?
3. Jakie morza i oceany przepłynęliście?
4. Czy osiągnęliście cel?
5. Czy potwierdzacie wybraną przez was w zadaniu 1 najważniejszą przyczynę wypraw geograficznych?

KARTA PRACY

Zadanie 1.

Poniżej podano przyczyny wypraw geograficznych. Wybierzcie sześć, które według was miały znaczenie, i uporządkuj je od najważniejszych do mniej ważnych. Wpiszcie do poniższego schematu wybrane numery z listy.

1. Ciekawość świata.
  2. Poszukiwanie nowych szlaków handlowych.
  3. Poszukiwanie nowych źródeł dochodu.
  4. Poszukiwanie nowej drogi do Indii.
  5. Poszukiwanie taniej siły roboczej, czyli ludzi do pracy, na przykład na plantacjach.
  6. Rozpowszechnianie wiary chrześcijańskiej na nowo poznanych terenach.
  7. Zdobywanie sławy i bogactw.
  8. Ucieczka przed karami, na przykład za popełnione przestępstwa.
  9. Możliwość sprowadzenia do Europy poszukiwanych towarów, takich jak przyprawy i jedwab.
-

Najważniejsza przyczyna: -----

Mniej ważne przyczyny: -----

Najmniej ważne przyczyny: -----

Zadanie 2

Uzupełnij tabelę dotyczącą tras wielkich wypraw geograficznych.

Trasa	Wikingowie	Marco Polo	Krzysztof	Ferdynand
Wyprawy			Kolumb	Magellan
Nazwy oceanów, którymi wiodła trasa.				
Nazwy odkrytych lądów.				

Zadanie 3.

Wymień najważniejsze następstwa wielkich odkryć geograficznych.
Wykorzystaj wiadomości z dodatkowych źródeł.

Zadanie 4.

Uzupełnij tabelę. Zapisz nazwiska trzech polskich podróżników i odkrywców w różnych okresach historii, a także ich największe dokonania. Skorzystaj z dodatkowych źródeł historii.

WIEK	NAZWISKO ODKRYWCY I PODRÓŻNIKA	OPIS JEGO DOKONAŃ
------	-----------------------------------	-------------------

---

XIX –

XX –

XXI –
